

Lärarhandledning

Titel: Korridorer

Författare: Moa Eriksson Sandberg
& Ester Roxberg

Rekommenderas för åk 7-9

Lärohandledning till *Korridorer*

“Korridorer” innehåller tolv noveller som alla utspelar sig på högstadiet. De två författarna har skrivit varannan novell i boken. Flera av novellerna kretsar kring teman som identitet, normer, hierarkier, sexualitet, vänskap och kärlek.

Uppgifterna i den här lärohandledningen är tänkta för undervisning på högstadiet. De är utformade för att fungera oavsett om eleverna läser enstaka noveller eller hela novellsamlingen.

Omslaget

- Vad ser du?
- Vad tänker du?
- Vad ser du inte?
- Vad blir du nyfiken på?

Titlar

Vilka associationer får du av ordet *korridorer*? Vilken sorts plats är det och vilka händelser utspelar sig där? Gör en lista eller en tankekarta.

Varför tror du att författarna har valt boktiteln “Korridorer”?

Läs titlarna på alla noveller på sidan 2. Vad har de gemensamt? Vilken novell blir du mest sugen på att läsa?

Frågor att diskutera före läsning

Vad är viktigast ...

- ... att trivas i skolan eller hemma?
- ... att passa in eller att vara sig själv?
- ... att bli omtyckt av andra eller att tycka om sig själv?
- ... att vuxna frågar hur man mår eller att de låter en vara i fred?

Frågor att samtala om efter läsning

Om huvudpersonen och andra personer

Alla noveller är skrivna i jag-form, det vill säga i förstapersonsperspektiv. Förstapersonsperspektivet gör att vi kan få se skillnader mellan hur en person tänker och vad hen gör och säger. Vilka exempel finns på personer

som tänker en sak och gör en annan? Varför agerar de så? Ge exempel.

Vilken betydelse får förstapersonsperspektivet för hur vi som läsare förstår andra personer och deras tankar? Finns det exempel på hur du som läsare förstår “mer” eller andra saker än jag-berättaren? Ge exempel.

Vilka mål och drivkrafter har huvudpersonen? Vad gör hen för att uppnå dem? Vilka hinder finns? Ge exempel.

Vilka relationer är viktiga för huvudpersonen? Förändras dessa relationer under novellen? Vad är det i så fall som får dem att förändras? Ge exempel.

Om sociala roller

I flera av novellerna har personerna tydliga sociala roller, ibland med etiketter som “den osynliga” eller “den populära”. Vilken betydelse har dessa roller för det som händer? Hur påverkas personernas tankar om framtiden av dessa roller? Ge exempel.

Om miljön

Hur skulle du beskriva skolmiljön i novellen? Finns det några likheter eller skillnader om du jämför med miljön i din egen skola? Ge exempel.

I vilket slags samhälle utspelar sig novellen – landsbygd, liten ort eller storstad? Är det tydligt beskrivet eller måste man tolka olika ledtrådar för att förstå det? Hur påverkas personerna av att leva där? Vilka normer finns på platsen? Ge exempel.

Teman

Det kan vara intressant att undersöka hur ett och samma tema behandlas i olika noveller. Läs några noveller och diskutera i grupp hur ni tycker att de tar upp ett gemensamt tema.

Förslag på noveller, teman och stödfrågor:

Identitet

Många av karaktärerna i novellerna funderar mycket på vilka de vill vara, vilka de kan vara och hur de kan skapa utrymme för att bli mer sådana som de vill vara. Vad kan det vara som hindrar karaktärerna att vara “som de vill”? Vad gör de för att försöka skapa förändring? Vilka hjälper dem, och vilka motarbetar dem?

Hål, Tryckare, Skejtarhoror, Messengers, Kroppar

Hierarkier/status

I flera av novellerna finns väldigt tydliga, om än outtalade, hierarkiska system som karaktärerna förhåller sig till. Vad gör dessa hierarkiska system med dem som är intvingade i dem? Vilka olika exempel finns på “utbrytningsförsök”?

Hål, Cigarettkyssar, Mördare, Särskoletjejer, Punkare

Förälskelse

Hur beskrivs känslan av att vara förälskad? Vilka likheter och skillnader finns det mellan de olika förälskelserna i novellerna? Vilka förälskelser är uttalade, och varför är de det? Hur försöker de förälskade att uttrycka sina känslor för personen de är förälskade i? Varför blir det ibland missförstånd?

Tryckare, Cigarettkyssar, Skejtarhoror, Messengers

Sexualitet

Sexualitet och närhet är teman som återkommer i flera noveller. Ofta handlar det om förväntningar, både egna och andras. Vilka förväntningar på sex har de olika karaktärerna? Hur hanterar de sin osäkerhet? Vad förenklar och vad försvårar upptäckandet av den egna sexualiteten?

Skejtarhoror, Messengers, Drömmar

Hemligheter

Vilken slags hemligheter är det personernas i novellerna bär på? Vad är det som gör att de vill hålla saker hemliga? På vilka sätt påverkar hemligheterna personernas liv och möjligheter?

Hål, Vänner, Särskoletjeerna

Låtar och låttexter

I några av novellerna finns låttexter citerade i texten (se lista längst bak). Vad betyder låten för personerna i novellen? Lyssna på en av låtarna. Förstärker den någon känsla i texten och i så fall vilken och på vilket sätt?

I en av novellerna, Mördare, säger berättaren att hon har en låt på repeat, hela tiden, men hon säger inte vilken. Vilken låt tänker du att det kan vara? Varför just den låten?

Gör en spellista till en person i någon av novellerna, och förklara varför hen lyssnar på just de här låtarna.

Skrivövningar

Perspektivbyte

Alla noveller i samlingen är skrivna i jag-form. Hur skulle berättelsen se ut från någon av de andra karaktärernas perspektiv? Välj ut en händelse i någon av novellerna, och beskriv vad som händer och vilka känslor och tankar händelserna skapar utifrån någon annan karaktärs perspektiv. Nedan får du några exempel på möjliga händelser och karaktärer att skriva om:

- Hål: Edith beskriver vad som händer när novellens "jag" klättrar upp till henne på taket.
- Tryckare: Melissa beskriver samtalet med novellens "jag" om snacket på skolan.
- Cigarettkyssar: Levyhs tankar när han ber Malik slå honom, men istället får en kyss.
- Skejtarhoror: Elsas tankar när hon lämnar jagberättaren och istället går hem till Liam under skolavslutningskvällen.
- Mördare: Rektorns tankar under samtalet med Lea och Max.
- Vampyrer: Felicias tankar under biologilektionen i slutet av novellen.
- Messengers: Sibels tankar när hon väntar på William inför första mötet.
- Kroppar: Låt Cassandra formulera sina framtidsdrömmar medan hon sminkar novellens jagberättare på skoltoaletten.
- Vänner: Bilmekanikerns tankar när han hjälper Kitty och hennes mamma med bilen.
- Drömmar: Vad Lo tänker när Amir beskriver sin framtidsdröm om villa, barn och hund tillsammans med henne.
- Särskoletjejer: Emmas tankar när hon träffar jagberättaren på Lindex.
- Punkare: Dylans tankar när hon första gången träffar de andra tjejerna i kursen.

Skriv ett brev till någon av karaktärerna

Välj en karaktär i någon av novellerna du läst och skriv ett brev till hen. Kanske behöver hen uppmuntran, kanske ett gott råd, kanske hjälp att se saker från flera perspektiv? Kanske behöver hen få höra att det finns fler som tänker och känner som hen gör?

Kortnovell med en lånad mening

Skriv en kortnovell (max en sida) som utspelar sig på en högstadieskola. Låna minst en mening från någon av novellerna i "Korridorer". Det kan vara första meningen, sista meningen eller en replik. Här är några förslag, men du kan också välja andra meningar från boken:

Börjar:

Första gången jag verkligen lade märke till henne var i skolbussen.
Jag såg honom i korridorerna.
Det var en novemberkväll, mörkt redan vid fyra.

Slut:

Det kunde ingen ta ifrån mig.
Jag log och började genast skriva på mitt svar.
Och jag var tvungen att klara mig utan henne.

Repliker:

"Därför att du ska bli astronaut och jag ska bli en nobody."
"I går satt jag på balkongen och önskade ett strömavbrott. Jag tror att du är mitt strömavbrott."
"Var inte rädd. Hur ska vi nånsin komma nånstans om du inte slutar vara så jävla rädd hela tiden?"

Skriv till författarna

Novellerna är skrivna av Ester Roxberg och Moa Eriksson Sandberg. Läs förordet på sidan 3 och författarpresentationerna på sidan 144. Skriv sedan ett mejl till författarna. Börja med att berätta vika av novellerna du har läst. Beskriv sedan dina tankar under läsningen. Du kan till exempel berätta vilken person du tyckte var mest intressant att läsa om, vilken scen du minns särskilt eller vad du saknade i novellen. Skriv även dina frågor till författarna.

Foto: Emil Malmborg